

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Megmozdult a föld.

Enyhe, csillagos éjszakában, amikor puha párnákon pihen a jólét és kemény nyoszolyákon gyűjt új robotra új erőt a munka, egyszerre sűrű ködfátyol gomolygott a föld és menyboltozat közé. Aki látta, összerezgett, mert borús előérzet nehezedett a szívére. Éjfél lehetett. Az utcákon csak egy-egy elkésett ember siető lépései kongtak. A tenger felől szél kerekedett.

Ekkor hirtelen tompa moraj támadt a föld alól, s nyomban utánna megremegtek a házak. Az ablakok megvilágosodtak. Ijedt arcok jelentek meg, néhány sikoltozó nő rohan az utcára hiányos öltözékben. És még egyszer megrázkódik a föld, óriási dördüléssel összeomlanak a házak, meginog a templom tornya, utolsó kondul a harangja s le hull a magasból. A megrepedező falak közül sikongva menekülő emberek jajveszékelése tölti be a levegőt.

És a föld harmadszor is megrázkódik. És néhány pillanat múlva romokban hever egy egész város, évszázadoknak gyönyörű alkotása, szorgos kezeknek hangyaszorgalommal összehordott szép munkája. S a ro-

mok alul tizezreknek halál hörgése hangzik; akik jókor menekültek, azok is vesztesek. Apák, akik egy pillanat alatt hitvest és gyermeket vesztettek, anyák, akik féltőrülten keresik magzatjaikat. Mindenki, aki a borzalmas halál torkából menekült, kétségbeesetten szólítja szeretteit. És rémes siralmára egyik sem kap választ.

A romok közül lángnyelvek csapnak ki, aki tud, a tenger felé rohan. De ime, megmozdul a tenger is. Toronymagas hullámokat ver, keresztül csap a gátokon és zuhogva, süvöltve behömpölyög a városba, a menekülők elé. A világító tornyok leomlanak és vak sötétség lesz urrá a romváros fölött. Lassankint elcsöndesül minden. Csak egy pár tébolyodott futkos ide s tova, s összefüggéstelen jajkiáltással tölti be a levegőt.

Ime, avatatlan tollal hiányos rajza annak a borzalmas istenitéletnek, a mely Olaszország néhány viruló városát a föld színéről eltörölte.

Minden érző szív, kell, hogy összeomoljon a nagy siralom hallatára. Ilyen rettenetes tragédiánál lehullanak a válaszfalak, amelyek egyik nemzetet elkülönítik a másiktól, s felülkerekedik az ember, aki vérző szívvel látja embertársainak szívet facsaró, mélységes

bánatát. Mi is, akik távol vagyunk az egymással összeesküdt elemek e vad borzalmainak színhelyétől, őszinte megindulással, a nagy emberi közöségben gyökerező igaz meghatottsággal és részvétellel tekintünk ama szomorú tájak felé, ahonnan idesóhajtanak a gyötrelmek gyászos hangjai. A palotákat, melyek összeomlottak, a templomokat, amelyek romhalommá lettek, a kincseket, amik odavesztek, nem siratjuk. Emberi műveket újra fölépít az emberi kéz. De szánjuk azokat, akik az isteni természet pompás paradicsomából hirtelen a halál bús karjaiba dőltek és százszorosan azokat, akik fájó könyeket ontva, bolyonganak a romok felett, amelyek kedveseiknek vérértől pirosak. Azokat vissza nem adja többé semmiféle hatalom, sem földi, sem égi. Ha újra kizöldül ott a fű, s az olasz ég káprázatos napja ismét verőfényesen mosolyog le a szicíliai partokra és a tengerkék vize játszi csobogással ölelgeti a csodaszép, bársonyos fővenyt, jusson eszébe mindenkinek, akit utja arra visz, hogy temetői hantokon jár és hogy minden mulandó a földön. Gyöngye emberek vagyunk, akik ezrével pusztulunk el a földnek egy parányi moccanására!

F. J.

TÁRCA.

Az ezred réme.

Iria Szász József

Csikorgó hideg az idő. Fagyos szél száguld végig az utcákon, utközben fel-felkap egy csomó friss havat, s visitva rohan vele tovább. Ember alig jár, még a sarki kávéházban is kevesen vannak. Odabenn pedig jó meleg lehet: nagyon homályosak nagy ablakai.

A szélső ablak kerek asztalánál közös hadseregbeli kapitány ül. Jól ismerik a városban: Komorovcsák Jánosnak hívják. Kemény tekintetű, széles vállú férfi. Nagy fekete bajuszának egyik ága ég felé meredez, a másik a föld felé kívánczik.

Azon a helyen ül esztendőök óta minden délután. Jaj annak, aki helyét elfoglalja s különösen jaj a pincérnek, aki elfoglalni hagyja. Valami tíz esztendő előtt egy szerencsétlen vászonba utazó ügynök ült a helyére, amin olyan nagy indulatba jött a kapitány ur, hogy a vékony dongáju legényt irgalmatlanul kilődította a kávéházból, a pincért pedig néhány pofon kíséretében utána küldötte.

Se betegség, se vihar nem tudta visszatartani a kávéházból. Megivott rendszeren négy üveg sört, elszitt két virginiát s nagy füstfelhőket eregetve, kinézett az utcára.

Mit néz, mit vigyáz: jól tudja a garnizon legénysége. Nem is menne arrafelé Dárius minden kincseért se. Még ha utja arra is vinné. Inkább elkerül a hatodik utcába,

semhogy az „ezred rémével“ találkozék. Így nevezték maguk között Komorovcsák kapitányt, mert nevét rendszeren kimondani három esztendő alatt se tanulták meg.

Miért féltek, miért rettegetek tőle, erről száz meg száz történetet beszélnek. Talán nem is igaz valamennyi. Minden beszédnek azonban az volt a veleje, hogy Komorovcsák kapitány gonosz lélek, aki üldözi, sanyargatja az embereket.

Most negyedik üveg sörét itta már ki, második virginiáját is majdnem egészen elszivta. Vizsla szemekkel tekintett ki az utcára, de nagy bosszuságára egy lelket se látott. Haragjában az időt átkozta s szidta a katonákat, akik még az időtől is megijednek. Éppen fizetni készült, mikor a sarkon egy hórihorgos baka alakja tünt fel. Fejét vállai közé huzta, kezét szellős köpenyegre zsebébe mélyesztette. A kapitány rögtön felismerte:

— Hisz ez Ollós Géza, a professzor ur — dörmögte — ugyan mit keres ez ilyenkor az utcán?

Ollós Géza végzett tanár volt és önkéntes Komorovcsák kapitány századánál. Valahonnan az Alföldről került a horvát fővárosba, ahol akkor az ezred fekiült s ahol egy lelket se ismert. A kapitány nem szerette az uri katonát: az önkéntest. Ollós Gézát pedig valósággal gyűlölte. Miért? Ennek csak ő a megmondhatója. A mint a szeme elé került, úgy pocskokra szidta, hogy sokszor alig ismert magára.

Az önkéntes gyanútlanul közeledett az ablak felé. Mikor odaért, ösztönszerűleg betekintett a kávéházba. Egyszerre holt

ember lett szegény. Maga előtt látta az ezred rémét, akiről azt beszélték társai, hogy betegesen fekszik lakásán. Tovább akart menni, de nem vitte a lába, köszönni akart, de nem mozdult a keze. Ugy állott ott, mintha a földbe verték volna.

A kapitány ur vérfagyasztó tekintettel méregette végig a hadfit. Borzasztó méreg kavarghatott benne, mert bajuszának mindkét ága rettenetesen rángatózott. Intett a megrémült embernek, aki ekkorra magához tért, bement a kávéházba.

— Hol csavarog maga tanár ur? förmedt rá. — Vagy ha már csavarog, miért ilyen báli cipőkben, s ilyen magas gallérral?

Az önkéntes zavarában a báli cipőkre tekintett de csak azt a bakancsot látta a lábán, melyet októberben az őrmestertől kapott. Még a szeg is benne volt a talpában, még a patkó is csörömpölt a sarkán. Erről szólni azonban nem mert a kapitány urnak.

— Micsoda tanár maga odahaza?

— A matematikát s a fizikát adom elő, jelentem alásan.

No, az gyönyörűséges lehet. Szeretném most megmutatni, micsoda tanárjuk van a fizikából s a matematikából. Most pedig egy-kettő, forduljon vissza a kaszárnyába, én is mindjárt ott leszek s majd ott meghallja a többit!

Inkább ment volna a pokolba, mint a kaszárnyába. Ezer ördög kinzását szivesebben elviselte volna, mint Komorovcsák kapitány egyszeri szidását. De elment, mert ezt a parancsot kapta. A regulának pedig engedelmeskedni kell.

Madách emlékünnepe.

Az óverbázi ifjusági társaskör mult hó 29-én a Bechtold-féle vendéglőben művészi, erkölcsi és anyagi szempontokból is kiválóan sikerült ünnepélyt rendezett az alsóstragoniai temetőben jeltelen sírban örök álmát aluszó legnagyobb magyar drámai költő nagyságát külsőségben is méltóan hirdetni hivatott emlékmű javára.

Már az a körülmény, hogy ezen lelkes községnek még lelkesebb és hazafias érzéktől áthatott ifjusága a feledésnek indult e nagy költőnk dicső emlékezetének kívánt ezzel hódolni, nemcsak helyben, hanem messze vidéken is nagy szimpátiával találkozott és jórészt ennek tulajdonítható az a nagy érdeklődés, mely a legzordabb téliidő dacára zsufolásig megtöltötte a vendéglő nagytermét. De tagadhatlan, hogy maga az ünnepély érdekes műsora és a szereplők neve is nagyban hozzájárult ezen felejthetlenné est erkölcsi és anyagi sikeréhez.

De azután hízélgés nélkül is bevallhatjuk hogy ennek minden egyes száma, művészi szempontból is, teljesen megállotta helyét és az egyes előadások bárhol is szintén művészi sikert arattak volna. Már maga a villamos fényárban úszó díszes terem és Pechan festő művészetét hirdető színpadi díszletek kellemes benyomást okoztak; az óriási teremben nyüzsgő közönség és a szebbnél-szebb leányok élénk hangulata pedig magával ragadták a szemlélőket.

Igy — bár méltán is — meleg tapsvihár fogadta az est első szereplőjét, Lotz Kabost, az ünnepély buzgó főrendezőjét, akinek már is országos érdemei vannak a létesítendő Madách emlékmű lelkes propagálása körül. Igen érdekes és tartalmas felolvasást tartott Madáchról, mint „az ember tragédiája” mély lelkű költőjéről. Utánna Bécs Henrik adta elő Várady Antaltól „Akác virágok” cz. és Gaál Ferencz által zenésített melodramát, kit zongorán Roth Béla ág. ev. lelkész kísért. Bécszet már több ízben halottuk, előadásai mindig művészi színvonalon állottak, ámde ezen alkalommal magát is felülmuta finom, diskrejt színezései által. A zugó tapsokra méltóan rászolgált, ugyszintén művész partnere Roth lelkész, akinek mesteri zongorakísérete lényegesen fokozta a kedélyeket uraló kellemes harmoniát.

Az est fénypontját képezte azonban Kekezovits Istvánné úrnő éneksorozata, amelyben a szebbnél-szebb népdalaink által magával ragadta a hallgatóságot. Nem is hitük, hogy egy kisebb falusi községben szorongunk egymásmellett; úgy véltük: a fő-

városi népszínház páholyából gyönyörködünk e nádalyi csalogány elbájoló dalaiban. Az újrázásoknak nem is volt vége-hossza és a tapsoknak, melyek minden dal után elhangzottak.

Nehéz szerep jutott ezek után Lotz Frigyesnek, de ő mindazon által osztatlan elismeréssel és teljes sikerrel szavalta el Madáchnak „a halál költészeté” című versét.

Ezen páratlanul szép előadások méltó befejezést nyertek „az ember tragédiája”ból merített két élőképnek bemutatása által, melyet az első és az utolsó jelenetből állított össze Pechan József festőművész, költői ihlettel. Az általános bámulat és a kedves meglepetés moraja zugta át a nagyközönség sorait, amidőn szétváltak a színpad függőyei és az ezernyi fénypompában ragyogó színpadon festői csoportban magunk előtt láttuk a „menyben” mintegy harmincz bájosnál-bájosabb kedves női arcot, a térden álló angyalok seregét, amidőn az Úr dicsőtől környezett trónját, a négy főangyal oldala mellett festői pózban és komoly ihlettel állották körül, megbűvölve a Szierák halk zenéjétől.

A „küzdj és bizva bízzál” utolsó jelenet szintén magával ragadta a lelkes közönséget, melynek minden egyes alakja, még a görnyedező Lucifer-é is, százsoroson magasgalt a tervező és szervező zseniális művészt: Pechan Józsefet. Az előadás — mely ez emlékműnek e meggyében első adományként szép összeget juttatott — ropogós tánc követte napsugaras reggelig. Valóban nehéz is volt előbb ettől a sok mosolygó angyal arcoktól megválni.

Kula község képviselőtestületének névsora:

Választott képviselők: Virilista képviselők:

1. Pavkov Panta	1. Leibach Péter
2. Krstonosity György	2. Dr. Leibach László
3. Putnik Milán	3. Heincz Nándor
4. Vuity István	4. tövisi Rác György
5. Szőke István	5. Dudás Fábán
6. Juhász József	6. ifj. Machmer Fülöp
7. Rigó János	7. Dr. Récei Ede
8. Kichler Péter	8. Kanyó József v. hajtó
9. Dochnál Ferencz	9. Dr. König Soma
10. Fischler János	10. Dudás Lajos
11. Rankov Milán	11. Nagy János
12. Pavkov Panta	12. Horváth János
13. Legyenác Száva	13. Zimmerman Miklós id.
14. Kulyancsity Táca	14. Boberity Milan
15. Puhálak József	15. Mezey Zsigmond
16. Cobor Márton	16. Kersch Mihály
17. Horvát Mihály pénz.	17. Acsansky Tosa
18. Nagel Ede	18. Lederer Gustáv
19. Dr. Deák Béla	19. özv. Christ Péterné
20. id. Schmidt Mátyás	20. Schick Jakob

Folytatták is heteken keresztül. Ollós Géza azonban akkorra sem tudta megtanulni. Kantot, Schoppenhauert nagyon jól megtanulta, de a szuronyvivást sehogy se tudta megtanulni. Hej, de sokat szenvedett ezért a kapitány urtól!

Sok rosszhoz hozzászokik az ember. Ollós Géza is hozzá kezdett már szokni a szuronyviváshoz. Észre vette ezt azonban Komorovcsák kapitány s újabb kinzási módon törté a fejét.

Azt hallotta, hogy a professzor kerül mindev társaságot, a táncot pedig gyűlöli. Bolondságnak, komoly emberhez nem valónak tartja. Pokoli ötlet villant meg agyában. Esméjének pompásságán ő maga hangos kacajra fakadt.

Másnap keményen ráparancsolt, hogy azokon az estélyeken, bálokon, ahová a tisztikar hivatalos, ő is minden alkalommal okvetlen megjelenjék.

— Ön természetesen nem azért lesz ott, hogy a szép leányok körül legyessedjék, — tette hozzá, — hanem azért hogy azokat mulattassa, akiket senki sem mulattat. Csak aztán vigyázzon, szégyent ne hozzon a századra.

Kedvetlenül, de mégis elment Ollós Géza az első mulatságra. Sokan voltak ott, úgy érezte, hogy az ő jelenléte teljesen fölösleges. Meghuzódott a fényesen kivilágított terem egy sarkában, s karjait összefonva, elábrándozott.

Vége következik

Póttagok:

1. Treuer József
2. Kanyó István
3. Tyurity Jóva
4. Körmöcy József
5. Vrndzsín Vlada

Póttagok:

1. Dr. Deák Béla
2. Derkovits Ferencz
3. Derkovits György
4. Horváth Mihály
5. Legyenác Mosa

Előfizetési felhívás a „BÁCSKAI KÖZÉRDEK” XIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 K

HIREK

— **Meghívó.** A „Kulai Polgári Olvasóegylet” egyleti helyiségében január 17-én d. u. 3 órakor tartja meg rendes közgyűlést, melyre az egylet rendes tagjait tisztelettel meghívom. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tisztviselők jelentése. 3. Az 1908 évi zárszámadások valamint az 1909 évi költségeloirányzat megállapítása és a pénztárnok felmentvénye feletti határozat. 4. Az egylet vagyonának mikénti kezelése feletti határozat. 5. A tisztviselők, elnök, alnök, jegyző, pénztárnok és könyvtárnok választása. 6. Egy háromtagu számvizsgáló bizottság kiküldése és egy háromtagu könyvtári bizottság választása. 7. Netáni indítványok. Kula, 1909. január 4. Mezey Zsigmond, elnök.

— **Előléptetés.** Az igazságügyminister Váry Endre kulai járásbírósi telekkönyvvezetőt a IX. fizetési osztályba előléptette.

— **Két vigjáték.** A kulai iparos dalárda f. hó 1-én igen sikerült vigjátékot mutatott be nagyszámu közönség előtt. Színr kerültek „A zsarnok bukása” és a „Nyomdahi.” Előbbiben Gyurits Rozika mint anyós nagyszertien alakított. Méltó társai voltak Szűcs Rozika és Szöllösy Pál valamint Pavlakovits Teréz, aki ügyes szakácsnő volt. A második darabban Mészáros Gyula Pantalló és Kempl Lajos Gyuri arattak babéroka! ügyes játékokkal és hű alakításaikkal, de jól adták szerepeiket Tex Ferenc, Kempl Ferenc, Bencsik Gyula, Bálint és Tyarcha is és ügyetlenkedéseikkel nem egyszer hangos kacajra készítették a hallgatóságot. Egy tanulság maradt a jelen előadás után. Az, hogy a hosszú és nehéz népszínműveket méltán pótolják az életből vett vig darabok, melyeknek előadása is könnyebb és jobban is mulattatja a közönséget. Röviden csak egyet óhajtunk mondani a dalárda elnökségének: előre!

— **Házasság.** Dr. Ritter Gyula a napokban tartotta esküvőjét Tóth Észter kisaszszonnyal, Tóth Lajos ny. zentai gymn. tanár leányával.

— **Eljegyzések.** Schlanger Mór újvidéken eljegyezte Schatelesz Lujza kisasszonyt. — Häuszer József bácsfeketehegyi gyógyszerész eljegyezte Hoffmann Emma kisasszonyt Cs. rvenkáról.

— **Uj ügyvéd Zomborban.** Dr. Strasser Henrik ügyvédi irodáját Budapestről Zomborba helyezte át.

— **Nyugalomba vonuló jegyző.** Mihályi Sándor óbecsei jegyzőt annakidején felfüggesztették állásától. Az alispán most visszahelyezte állásába, de Mihályi legközelebb nyugdíjaztatása iránti kérvényét beadja.

— **Nyugtázás.** A kulai iparos dalárda által a f. hó 1-én rendezett műkedvelői előadáson befolyt 299.50 K ezen összeghez túlfizetésekkel hozzájárulni sziveskedtek: Rác Béla 5 K, Krämer Márton és J. J. 2-2 K, Vas Mihály csendőrm. Stolz Károly, Czeisel Aladár, ifj. Kovács Sándor, Hahn Bálint, N.N. Diener Otto és ifju Lenc János 1-1 K, Treuer József bádogos 80 f, Podola Nándor 60 f, Glässer Lajos, Stojits István, Kramer József, Dochnál Aktal, Lasser János, Regéc Illés, Kovács Mihály, Dévai, Vighert 30-50 f, Gusman F. Varga Florián, ifj. Sevárac István, Nusz Fülöp, Nagy J. Rác György festő 40-40 f, Galló András 20 f.

Mi történik vele: ezen nem igen volt ideje gondolkozni. Nyomában volt az ezred réme. Fekete bajuszát fehérre lepte a hó, fehér volt még a szemöldöke is. Szeme azonban félelmes sötéten villogott:

— Tud-e vivni, professzor ur? dörgött az önkéntesre.

— Mindent tanultam, de ezt nem, kapitány ur.

— Nem? Ugy megkell tanulnia. Micsoda katona maga? ha még fegyvert se tud forgatni és micsoda tanár, ha még ezt se tanulta meg? Mától fogva a szurony vivást fogja minden nap gyakorolni. Megértette?

Ezzel előhozott két háromméteres dorongot s előhívott egy izmos szakaszvezetőt. A dorongok vége ronggyal volt betakar-gatva, mintha azáltal nem tájna annyira az ütés.

— A tanár urral gyakorolja a szuronyvivást. Ne sajnálja, csak üssön rá, éppen úgy, mint a cigány trombitásra szokott. A tanár ur is csak olyan katona, mint a többi. A szakaszvezető a szó szoros értelmében megfogadta a parancsot. Kezébe vette az egyik dorongot, a másikat Ollósnak adta aztán nekirohant s kétszer háromszor úgy mellbe csapta, hogy megtántorodott. A kapitány azonban talpra parancsolta, s ebben a formában tovább folyt az oktalan oktatás. Mikor félóra mulva végeszakadt, szegény Ollós Géza talán ember sem volt már.

— No látja professzor ur, ezt kell megtanulnia. Ez többet ér a világ mindenféle filozopterénél s nagyon fűdős hatással van az egészségre is. Most menjen tanuljon majd holnap folytatjuk ismét a szuronyvivást.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Farkas Lajos hosági adóellenőrt adópénztárnokká nevezte ki Módosra.

— **A Palánka szerkesztőségében változás történt.** Az eddigi, szerkesztő Büchler Róbert jegyző elhagyta állását. Helyét dr. Szöke József foglalta el.

— **Megyei képviselő-választás.** M. hó 22-én ejtették meg Bácsalmáson a megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztás, mely alkalommal az egyedüli jelölt Koller Oszkár főszolgabíró választott meg.

— **A megyei telefon építése** dolgában a legutóbbi vármegyei közgyűlésen kijelentette az alispán, hogy a telefon-hálózat teljes és végleges befejezését az akadályozta eddig, hogy nem áll erre a célra elég pénz, ha azonban a megye erre a célra újabb összeget hajlandó áldozni, úgy a teljes kiegészítés mi sem állja útját. Ebben az ügyben a legközelebbi közgyűlés elé javaslatot terjeszt. A közgyűlés lelkes éljenzéssel és helyesléssel vette tudomásul az alispán jelentését. Hát bizony a megyei telefont csak úgy lenne gyakorlati értéke, ha hálózata kiterjedne a megye minden községére.

— **Gyászjelentés.** Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a hön szeretett férj, jószágos apa, szerető fiu, jó testvér és rokon Borovszky Kornél, Dunagálos község jegyzője, folyó hó 1-én 40 éves korában, boldog házasságának 15. évében, esti 8^{1/2} órakor az Urban elszenderült. Drága halattunk hült tetemét folyó hó 3-án, d. u. 2 órakor kísérik az örök nyugalom helyére. Áldás és béke hamvaira! Dunagálos, 1909. január hó 1. Özv. Borovszky Kornélné, szül. Léh Mariska neje. Oszkár, Károly és Ilonka, gyermekei. Özv. Borovszky Károlyné, szül. Tessényi Gabriella, édesanyja. Léh Flórián apósa.

— **Közs. orvosok nyugdíja.** A belügyminiszter megküldte Bbodrog vmegye törvényhatóságának a községi orvosok nyugdíjtervezetét, azzal a meghagyással, hogy ezt a községi orvosokkal közölje és felszólítsa őket, hogy a f. é. február 12-én Budapesten megtartandó szaktanácskozáson képviseltesék magukat.

— **Kinevezés.** Fernbach Károly főispán az újonnan rendezett tanácsú várossá alakult Magyarokanizsa rendőrkapitányává Fratricsevits János Zombor szab. kir. város tiszteletbeli aljegyzőjét nevezte ki.

— **Népmozgalmi statisztika.** Kulán az elmúlt évben volt 380 születés, 101 házasság és 249 haláleset.

— **Milleniumtelep,** Nagyösz, Torontálmegye, kiváló minőségű, elismert fajtiszta szőlőoltványokat szállít olcsó árban. Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden, és pénteken nők számára. Kádfürdők napon, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

Báli
Musseline
Voile
Marquissette

Selyem

és „Henneberg” selyem 1 K 35 f-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.
Seidenfabrik. Henneberg in Zürich

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	12.72
Zab	—	—	8.69
Tengeri	—	—	7.24
Kulán:			
Buza	—	—	11.70
Zab	—	—	7.75
Tengeri	—	—	6.30

Szabó-műhely berendezés
elköltözködés miatt olcsón eladó

Schmidt Ferencsnél Kulán

5201 sz. 1908. Kula község előljáróságától

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kula község képviselőtestülete által a Szent-István utcában műút létesítése határozatván, annak előljárósága nevezett műút létesítése végett nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet.

1. Ezen építésnél a következő munkálatok, illetve vállalatok fognak vállalati úton biztosítani:

a) 1400. m. 3. földmunka,
b) 822. m. 3. terméskő, 310. m. 3. homok, 1170. m. 2. tráchtfejkő burkolat vasuti vagy vízi szállítása, fuvarozása, s kőpálya létesítése, (útszekerény kiemelése, vízelvezető árkok készítése, alapkövezés stb.) valamint a lejárók burkolása,

c) 8 drb. vasbeton-cső áteresztéskészítése,
d) 48 db kerékvető szállítása és felállítása.

2. A munka teljesítésének határideje 1909. május 1.

3. Az ajánlatok egységárrakkal és az összes munkálatokra teendő; egyes munkanemekre tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek; csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett és lepecsételt ajánlatok fogadhatnak el.

Az ajánlatokhoz a kőanyagból az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2 drb mintakő is benyújtandó.

Az ajánlatokhoz ajánlati költségvetés csatolandó, melybe az egységárak és azok végösszege is feltüntetendő.

Az ajánlatok 1909. január 31-én d. e. 10 óráig nyújtandók be a jegyzői irodában.

4. Bánatpénzül a végösszeg 5%-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban a hirdetmény számára való hivatkozással a község pénztáránál leteendő és a letéti nyugta az ajánlatához csatolandó.

5. A versenyárgyalás 1909. január 31-én d. e. 11 órakor fog megtartatni a jegyzői irodában; az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők jelen lehetnek.

6. A részletes tervek és feltételek, valamint az előmérés kimutatás a jegyzői irodában betekintheők a hivatalos órák alatt.

7. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

8. A munkálat elnyerőjére minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

9. A munkálat odaitételese felett végérvényesen a községi képviselőtestület dönt.

Kula, 1908. december 31.

1-3

Előljáróság

teljesen látható írásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEBER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEBER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azoknál számos újítással van ellátva.
- A **STOEBER** írógép 45 acél-billentője 90 írásjelet ír.
- A **STOEBER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEBER** írógép visszaváltóval van ellátva és tízedes tabulátorral (rovatólókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképviselőt:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

8004 ex 908

Pályázati hirdetmény

Bajsa községben üresedésben levő **községi s. jegyző** állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása:

1. A közs. pénztárból havi előleges részletekben 800 K.

2. Állami segély fizetés kiegészítés 200 K.

Felhívtnak a pályázni szándékozók hogy pályázati kérvényeket szabályszerűen felszerelve hozzám **január 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1909 január 1.

Császár, főszolgabíró

1022 sz. bv. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1908. évi V 688/2 sz. végzése következtében Anker élet és jár. biztosítótársaság javára 230 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 620 K-ra becsült 3 hordó petroleum és rőfösárból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1908. évi V688/2 sz. végzése folytán Kiskéren Bechtold János üzletében leendő eszközzésére **1909 január 16-án d. e. 8** óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1909 január 3.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó.

985 sz. bv. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. tc. LX. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1908. évi V. 678/2 sz. végzése következtében Frankl Bernát javára 1000 K s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 840 K-ra becsült: 2 db ló, 3 db marha és egy kocsiból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1908. évi V 678/2 sz. végz. folyt. Kiskéren Bechtold Henrik házában leendő eszközzésére **1909 évi január hó 20-ik napján délután 2 óráját** határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1909 jan. 7.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó.

OCCASIO! Női confectió, boak, téli czipők, kesztyűk, harisnyák,

az előre haladott idény miatt mélyen leszállított árban lesz eladva KARDOS divatáru üzletében Kulán

4250/tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kulai takarékos és hitelintézet r-t. végrehajthatónak Gaity Szmi-lyana kulai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1850 K tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tvény-szék a kulai kir. jbiróság területén levő a kulai 450 sz. betétben Al 4 sor 2877 hrsz. a. foglalt 2 hold 59 öölnyi szántó a Milovánó dűlőben 1057 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlan 1909 február 13-án d.u. 3 óra-kor ezen kir. jbiróság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatl. becsárának 10% vagyis 105.70 K készpénzben, vagy az 1881. LX tc. 42 §-ban jelz. árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, és a mennyiben ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, 1908 november 30.

PETNEHÁZY kir. albiró

3990 sz. 908

Pályázati hirdetmény

A kulai járáshoz tartozó Bácskeresztúr községben lemondás folytán üre-sedésbe jött s havi előleges részletekben fizetendő és 610 K évi fizetéssel java-dalmazott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pá-lyázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket február 15-ig hivatalomnál nyujtsák be.

A szláv nyelv tudása megkívántatik. Kula, 1909 január 1.

2

Radich szolgabíró

4569/tk. 1908

Hivatalos jelentés arról, hogy Bek-ker Lotz Katalinnak — Bechtold Scholl Julia elleni végrehajtási ügyében az ár-ve-rés vasárnapra napra tüzetett ki.

Végzés.

Ezen hivatalos jelentés alapján a 4459/1908 tk. sz. árverési hirdetményben 1909 február 28. napjának d. u. 3 órájára kitűzött árverési határnap 1909 február 27. napjának d.u. 3 órájára Ujverbász község-házához ki-gazáztatik.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1908. dec. 16.

PETNEHÁZY kir. albiró

1005 sz. bv. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1908 évi V 728/2 sz. végzése következtében Trebitscher Sán-dor javára 220 s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás után le-foglalt és 2200 K-ra becsült: 5 drb. tenyész-bikából álló ingóságokat nyilvános ár-ve-résen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1908 évi V 728/2 sz. végzése folytán Kiskéren, község-házánál leendő eszközzésére 1909 január 21-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mind-azokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését meg-előző kielégítéshez tartanak jogot, amennyi-ben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi ígé-nyüket az árverés megkezdéseig nálam írás-ban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1909 január 6.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó

IRÓALJZAT NAPTÁR

(magyar szab.) minden íróasztal díszre kap-ható Berkovits könyvnyomdájában Kulán.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyszeri ruha tisztító intézetet

rendeztem be úgy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétések legyenek azok, valamint csipke- vagy szövetsző-nyűket, szőnyeget tisztítok és festek olcsó ár mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel 20
Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegy-
tisztító Kula, Kossuth Lajos utca

FARSANG
tréfás jelenetek, bohó-
zatok, vigjátékok, hu-
morisztikus felolvasá-
sok, szavaltatok és meghívók gyűjteménye meg-
rendelhető CSAJÁGI B. tanítónál, Kulán.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTIVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP

NAGYŐSZ

TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmánya) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják) Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Mi-nisterium 60900/1896 számú szokvány-
rendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyan-ily alanyokra nemesített, fennti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagy-mennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége
10-26 TAPOLCZA (a Balaton mellett)

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ

Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában)

Készít a legújabb fagon szerint öltönyöket Nagy raktár honi és külföldi szövetekből

KERTÉSZ

Aloírott, ki Tövisi Rác György kulai nagybirtokos úrnál 6 évig mint kertész hűségesen és szorgalmasan végeztem dol-gomat állást keresek, esetleg községi kertésznek.

Szives ajánlatok címemre küldendők.

Tisztelettel

Tóth János, kertész, Kula

3

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárú-
házban. — Ára üvegenként 4.— koron.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán